

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŻAGANIU ZA ROK 2023**

SPIS TREŚCI:

1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE.....	3
2. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	6
3. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2023.....	7
4. ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU	8
4.1. STRUKTURA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2023.....	9
4.2. STRUKTURA RODZIN POSIADAJĄCYCH NA UTRZYMANIU DZIECI I OBJĘTYCH POMOCĄ W 2023 R.	11
4.3. RODZINY NIEPEŁNE OBJĘTE POMOCĄ W LATACH 2020-2023 R.....	11
4.4. RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OBJĘTE WSPARCIEM.....	11
4.5. POWODY PRZYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2021-2023.....	12
4.6. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM SPOŁECZNYM ZE WZGLĘDU OKRES W LATACH 2021-2023	13
4.7. CHARAKTERYSTYKA PRZYZNYCH ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I W NATURZE W 2023 R.	14
4.8. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZDOMNOŚCI NA TERENIE MIASTA ŻAGANIA.....	15
4.9. POMOC OPUSZCZAJĄCYM ZAKŁADY KARNE	16
4.10. INFORMACJA DOTYCZĄCA OSÓB UMIESZCZONYCH W DPS.....	17
4.11. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM W ROKU 2022 I 2023 ZE WZGLĘDU NA GŁÓWNE ŹRÓDŁO DOCHODU.....	17
5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	17
6. REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	19
7. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU - REALIZACJA PROGRAMÓW	21
8. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM USŁUG OPIEKUŃCZYCH	24
8.1. DOM DZIENNEGO POBYTU	24
8.2. USŁUGI OPIEKUŃCZE.....	26
8.3. CENTRUM KOMPLEKSOWEGO WSPARCIA –UL. RYBACKA 39.....	27
8.3.1. PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ	27
8.3.2. MIESZKANIA READAPTACYJNE.....	27
8.3.3. OGRZEWALNIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH.....	27
8.3.4. WYPOŻYCZANIA MAŁEGO SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO	28
8.3.5. USŁUGI KĄPIELOWE	28
8.3.6. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DO SPRAW PRZEMOCY	28
8.3.7. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	28
8.3.8. ŻŁOTA RĄCZKA	28
8.3.9. MAGAZYN RZECZY UŻYWANYCH.....	29
8.4. STOŁÓWKA.....	29
8.5. DOWÓZ UCZNIÓW DO SZKÓŁ	29
8.6. DOWÓZ POSIŁKÓW DO SZKÓŁ.....	29
8.7. USŁUGI PRALNICZE	29
8.8. KARTA DUŻEJ RODZINY.....	30
9. SZKOLENIA PRACOWNIKÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 R.....	30
10. POTRZEBY.....	32

PODSTAWA PRAWNA: ART. 110 UST 9 USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ (TEKST JEDN. DZ.U. 2023 POZ. 901 Z PÓŹN. ZM).

1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu w roku 2023 realizował zadania wynikające z art. 17 ust 1-2 oraz 18 ust.1-2 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. 2023 poz. 901 z późn. zm), art. 176 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.Dz.U. z 2023, poz. 1426) Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023 (M.P. Poz. 1007 z 2018 r.) Podstawą działania były również akty wykonawcze do ustawy o pomocy społecznej, a w szczególności: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2018 r. roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U z 2018, poz. 1358), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018, poz. 734), a także Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U 2005 Nr 180, poz. 1493 z późn. zm), Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 1994 Nr 111 poz. 535 z późn. zm).

ZADANIA WŁASNE:

Zgodnie z Art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o **charakterze obowiązkowym należy:**

- 1)opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2)sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
- 3)udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4)przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5)przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6)przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7)przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości

uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;

9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

10) praca socjalna;

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;

13) dożywianie dzieci;

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

15a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z ZK

16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;

17) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,

18) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

19) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym należy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

ZADANIA ZLECONE:

Zgodnie z art. 18 Ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w Art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5)współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6)sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

7)prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

2. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z Art. 17 ust 18 Ustawy o pomocy społecznej. W roku sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu, zatrudniał 37 osób.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z Art. 110 ust. 11 Ustawy jw. OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W roku 2023 zatrudnionych było 11 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w środowisku zamieszkania. O

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu	
Dyrektor	1
Z-ca Dyrektora	1
Główny Księgowy	1
Kierownik Działu	1
Asystenci rodziny	2

Pracownicy socjalni		11
w tym	Starszy specjalista pracy socjalnej.	2
	Specjalista pracy socjalnej	5
	Starszy pracownik socjalny	0
	Pracownik socjalny	4
Pozostali pracownicy		20
Ogółem		37

3. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2023

Dział	Rozdział	Rodzaj zadania	Plan	Wydatki
851		Ochrona zdrowia, w tym:	82477,86	82407,81
	85117	Opłata za pobyt w ZOL	13545,96	13545,96
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	68931,90	68861,85
852		Pomoc społeczna, w tym:	6579607,64	6561466,35
	85202	Domy Pomocy Społecznej	1348851,42	1348208,34
	85213	Składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	57007,00	56453,60
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne, w tym	405000,00	398997,28
	5214	Zasiłki okresowe - dotacja z LUW	302000,00	295997,28
	85216	Zasiłki stałe-dotacja LUW	735374,00	730173,24
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej, w tym wynagrodzenia dla opiekunów	3238345,36	3236353,39
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (Rodziny Dom Pomocy)	112978,01	112159,59
		w tym RDP-własne	90159,62	90159,62
		RDP dotacja-Program	21058,80	20240,38

	85230	Świadczenia społeczne- Rządowy Program „Posilek w szkole i w domu”	608000,00	608000,00
	85295	Pozostała działalność, w tym:	74051,85	71120,91
	w tym	Zakup materiałów i wyposażenia, ul. Rybacka	42856,00	42850,18
		Zakup środków żywności	2256,00	2254,81
		Zakup energii	8471,51	8471,51
		Zakup usług pozostałych, w tym pogrzeby	16544,89	13620,96
		Podatek od nieruchomości	677,00	677,00
		Opłaty na rzecz budżetów JST	3246,45	3246,45
855		Rodzina, w tym	1203063,73	1200380,86
	85503	Karta Dużej Rodziny	4079,00	4054,00
	85504	Wspieranie rodziny-Asystent rodziny	129984,66	127326,79
	85508	Rodziny zastępcze	455221,74	455221,74
	85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	613778,33	613778,33
900		Gospodarka Komunalna i ochrona środowiska	11000,00	10999,81
		Zakup materiałów i wyposażenia(remont ławek)	11000,00	10999,81
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	11130,00	10934,82
	92105	Zakup materiałów i wyposażenia	1390,00	1388,59
	92105	Zakup środków żywności	9740,00	9546,23
	Razem	851, 852, 855, 900, 921	7887279,23	7866189,65

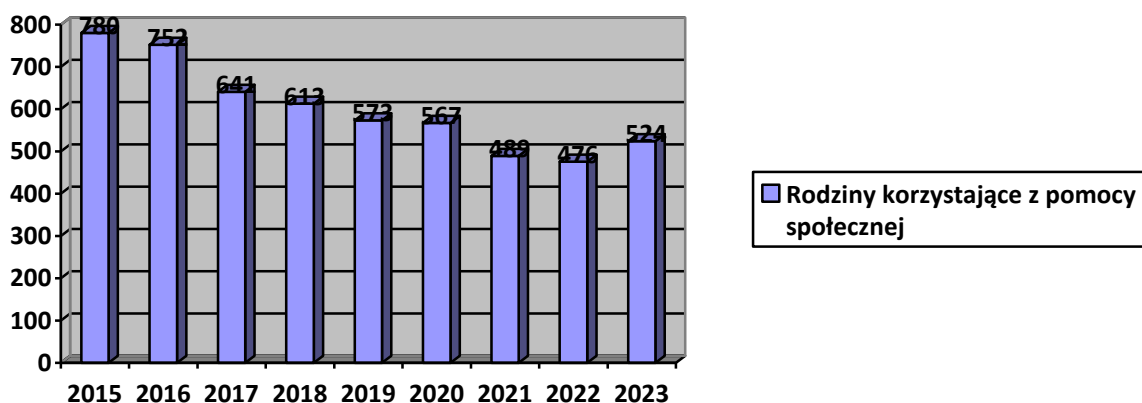
4. ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W roku 2022 miasto Żagań zamieszkiwało 23730 osób (dane GUS –opracowanie 2022).

W roku 2023 pomocą społeczną objętych zostało 524 rodziny. W rodzinach tych było 881 osób, co stanowi 3,70 % ogółu ludności Żagania. W roku 2023 liczba rodzin objętych wsparciem zwiększyła się o 10,08%.

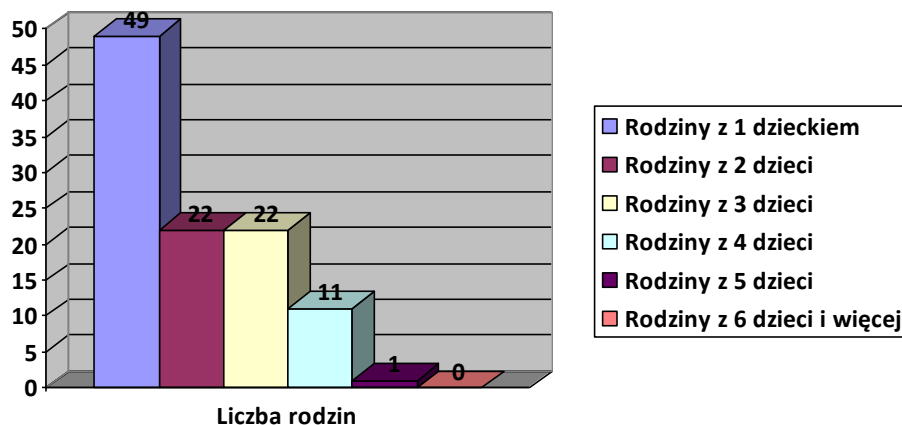
4.1. STRUKTURA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2023.

L/p	Struktura rodzin	Ogółem rodzin w roku 2022	Liczba osób w rodzinie w roku 2022	Ogółem rodzin w roku 2023	Liczba osób w rodzinie w roku 2023	% w stosunku do ogółu korzystających rodzin
1	Rodziny ogółem	476	818	524	881	100
2	o liczbie osób 1	316	316	352	352	67,2
3	o liczbie osób 2	77	153	85	170	
4	o liczbie osób 3	32	96	33	99	
5	o liczbie osób 4	22	86	21	84	
6	o liczbie osób 5	12	60	24	120	
7	o liczbie osób 6 i więcej	17	107	9	56	

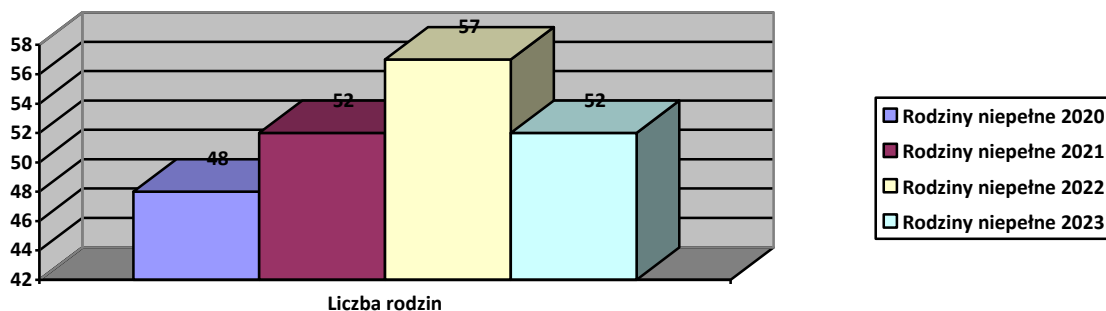
8	w tym rodziny z dziećmi	101	371	105	378	20,0
9	o liczbie dzieci 1	47	115	49	123	
10	o liczbie dzieci 2	19	74	22	83	
11	o liczbie dzieci 3	25	120	22	103	
12	o liczbie dzieci 4	7	41	11	63	
13	o liczbie dzieci 5	3	21	1	6	
14	o liczbie dzieci 6	0	0	0	0	
15	o liczbie dzieci 7 i więcej	0	0	0	0	
16	rodziny niepełne	57	192	52	186	9,9
17	o liczbie dzieci 1	28	64	21	50	
18	o liczbie dzieci 2	10	37	13	48	
19	o liczbie dzieci 3	13	55	11	48	
20	o liczbie dzieci 4 i więcej	6	36	7	40	
21	rodziny emerytów i rencistów	95	131	100	134	19,1
22	o liczbie osób 1	70	70	79	79	
23	o liczbie osób 2	18	36	12	24	
24	o liczbie osób 3	3	9	6	18	
25	o liczbie osób 4 i więcej	4	16	3	13	

Powyższe dane wskazują, że **największą grupą świadczeniobiorców są osoby prowadzące samodzielne gospodarstwo domowe - (67,2%)** ogółu rodzin korzystających z pomocy, rodziny z dziećmi (20%), rodziny emerytów i rencistów (19,1%).

4.2. STRUKTURA RODZIN POSIADAJĄCYCH NA UTRZYMANIU DZIECI I OBJĘTYCH POMOĄ W 2023 R.

4.3. RODZINY NIEPEŁNE OBJĘTE POMOĄ W LATACH 2020-2023 R.

4.4. RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OBJĘTE WSPARCIEM

Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą w roku 2021	Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą w roku 2022	Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą w roku 2023
75	95	100

4.5. POWODY PRYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2021-2023.

Rodziny korzystają z pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji socjalno-bytowej. Katalog powodów umożliwiających korzystanie z pomocy społecznej został określony w art. 7 Ustawy o pomocy społecznej. W latach 2021- 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu udzielał pomocy z następujących powodów:

L/p	Rodzaj powodu	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	% w stosunku do ogółu rodzin objętych wsparciem w 2022 r.
		2021	2022	2023	
1	Ubóstwo	307	298	279	53,2
2	Sieroctwo	0	0	0	
3	Bezdomność	18	24	71*	6,1
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	31	38	35	
5	w tym wielodzietność	21	21	26	
6	Bezrobocie	140	125	111	21,18
7	Niepelnosprawność	223	231	225	42,94
8	Długotrwała choroba	201	178	173	33,02
9	Bezradność w sprawach opiekuńczych, w tym:	27	32	35	
10	Rodziny niepełne	15	18	14	
11	Rodziny wielodzietne	4	2	5	
12	Przemoc w rodzinie	5	1	7	
13	Alkoholizm	20	9	20	
14	Narkomania	2	6	5	
15	Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z ZK	18	14	25	
16	Zdarzenie losowe	0	1	1	
17	Sytuacja kryzysowa	1	9	1	
	Razem	489	476	524	100

*W LICZBIE 71, 32 OSOBY OBJĘTE WSPARCIEM Z POWODU BEZDOMNOŚCI, 39 OSÓB KORZYSTAJĄCE Z OGRZEWAJNI.

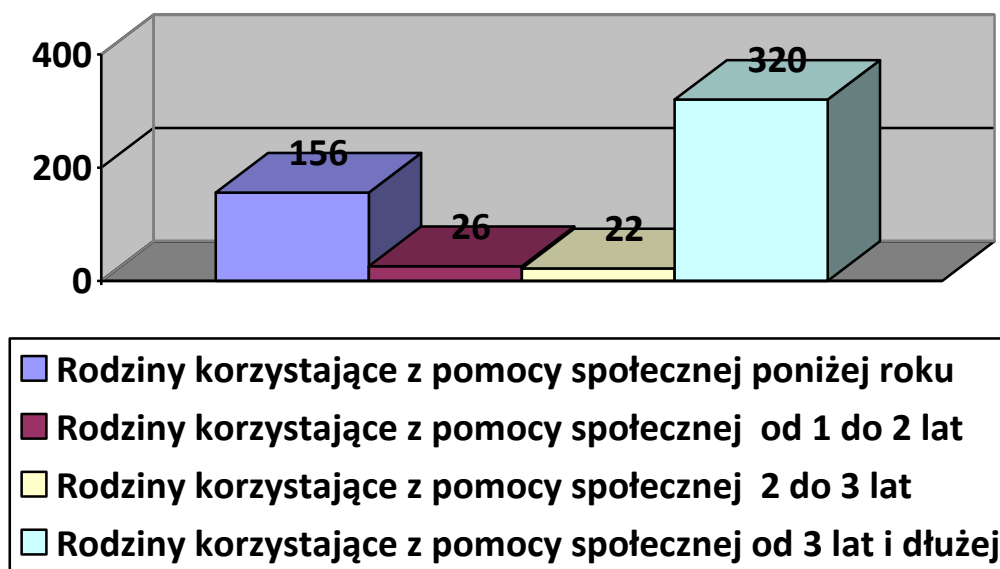
Z powyższej tabeli wynika, że systematycznie rośnie liczba osób bezdomnych, spada liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezrobocia, znaczącą grupą świadczeniobiorców

są osoby niepełnosprawne-42,94% ogółu rodzin i rodziny, w których występuje długotrwała choroba 33,02% ogółu.

4.6. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM SPOŁECZNYM ZE WZGLĘDU OKRES W LATACH 2021-2023

Rodziny objęte wsparciem	2021	% w stosunku do ogółu	2022	% w stosunku do ogółu	2023	% w stosunku do ogółu
Rodziny korzystające z pomocy społecznej poniżej roku	118	19,4	115	24,13	156	29,77
Rodziny korzystające z pomocy społecznej od 1 do 2 lat	27	8,11	28	5,52	26	4,96
Rodziny korzystające z pomocy społecznej od 2 do 3 lat	17	5,3	19	3,48	22	4,20
Rodziny korzystające z pomocy społecznej od 3 lat i dłużej	327	67,2	314	66,87	320	61,07
	489	100	476	100	524	100

Rodziny objęte wsparciem ze względu na okres korzystania

Poddając analizie rodziny korzystające z pomocy społecznej ze względu na okres pozostawania w trudnej sytuacji w roku 2023, należy stwierdzić, iż największą grupę świadczeniobiorców stanowią rodziny korzystające z pomocy społecznej od 3 lat i dłużej

(61,07% ogółu). W roku sprawozdawczym zwiększyła się liczba rodzin, które otrzymały wsparcie po raz pierwszy. Rodziny te stanowiły 29,77% wszystkich rodzin objętych wsparciem.

4.7. CHARAKTERYSTYKA PRYZNANYCH ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I W NATURZE W 2023 R.

ZADANIA ZLECONE.

Rodzaj świadczeń		Liczba osób	Wydatki
85395	Wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki	2	9000,00

WYBRANE ZADANIA WŁASNE:

Rozdział	Rodzaj świadczeń	Liczba osób lub rodzin 2021	Wydatki 2021	Liczba osób lub rodzin 2022	Wydatki 2022	Liczba osób lub rodzin 2023	Wydatki 2023
85117	Oplata ZOL	1	14797,40	1	15798,60	1	13545,96
85202	Oplata za pobyt w DPS	32	1051632,19	32	1169655,52	32	1348208,34
85213	Składki zdrowotne	153	70366,67	128	62822,34	110	56453,60
85214	Zasiłki celowe	101	49967,58	133	86466,78	134	66783,20
	w tym na opał	0	0	69	42477,58	86	38500,00
85214	Specj. zasiłki celowe	70	33078,61	40	16428,92	76	34376,80
	w tym na opał	0	0	7	3976,00	41	17800,00
85214	Opał	51	29700,00	0	0,00	0	0,00
85214	Zdarzenie losowe	0	0,00	1	2000,00	1	1000,00
85214	Schronienie	4	9253,81	1	4104,30	1	840,00
85214	Zasiłki okresowe	192	246931,28	202	293954,71	197	295997,28
85216	Zasiłki stałe	161	815263,01	151	796874,88	130	730173,24
85295	Pogrzeby	5	8735,10	4	8866,80	2	4784,40
85228	Rodzinne Domy Pomocy	2	85200,00	2	83230,65	2	90159,62
85228	Usługi opiekuńcze(PC K-budżet gminy)	57	330.968,40	66	378.713,16	69	436.258,80 Koszt całkowity bez wpłat)

85508	Rodziny zastępcze	94	299928,34	84	352682,92	91	455221,74
85510	Placówki opiekuń-wychow.	16	292114,29	20	450160,63	22	613778,33

REALIZACJA RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”

Świadczenie	Liczba osób objętych programem 2021	Liczba osób objętych programem 2022	Liczba osób objętych programem 2023	Środki własne	Dotacja	Razem	% udział w całości
Zasiłek na żywność	443	424	443	76393,66	402269,85	478663,51	78,73
Obiady w szkole, w przedszkolu	26	27	16	3351,00	7174,50	10525,50	1,73
Posiłki jednodaniowe	133	115	99	49455,34	69355,65	118810,99	19,54
Razem Program	553	522	523	129200,00	478800,00	608000,00	100

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu, realizując zadania własne polegające na zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w zakresie zakupu leków i leczenia, opału na zimę, odzieży itp. szczególną uwagę zwraca na racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi. W tym celu, Ośrodek od lat część zasiłków realizuje w formie talonów żywnościowych, pomocy w formie opału oraz sfinansowania zakupu leków w formie rzeczowej. W roku 2023 wydano talony na kwotę 5000,00 dla 8 osób.

4.8. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZDOMNOŚCI NA TERENIE MIASTA ŻAGANIA

Przyczyny bezdomności	Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2021 r.		Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2022 r.		Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2023 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Liczba bezdomnych w tym:	18	18	24	24	32*	33

Przyczyny bezdomności	Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2021 r.		Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2022 r.		Liczba osób bezdomnych objęta wsparciem w 2023 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Alkoholizm	1	1	3	3	6	6
Narkomania	1	1	1	1	0	0
Choroba psychiczna	0	0	1	1	2	2
Nieprzystosowanie do środowiska	1	1	4	4	1	1
Inne (przemoc, konflikty, trudna sytuacja mieszkaniowa)	15	15	15	15	23	24
Pochodzenie osoby bezdomnej						
Miasto Żagań	17	17	23	23	27	27
Inna gmina	1	1	1	1	5	6

*Ujęto osoby bezdomne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej

Pracownicy socjalni pozostają w stałym kontakcie z osobami bezdomnymi, jak również ze służbą zdrowia, policją i strażą miejską. Ośrodek Pomocy Społecznej udziela poradnictwa, w szczególności informuje o przysługujących formach pomocy, motywuje do podejmowania działań w kierunku przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej poprzez mobilizowanie do aktywności zawodowej, odbudowywania więzi rodzinnych, dbałości o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny oraz zachęca do leczenia odwykowego. W roku sprawozdawczym gmina Żagań finansowała pobyt w schronisku 1 osobie.

4.9. POMOC OPUSZCZAJĄCYM ZAKŁADY KARNE

Rodzaj świadczeń	2021	2022	2023
Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu ZK	18	14	25
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy na wniosek os. osadzonej	4	2	2
Liczba osób, które otrzymały pracę po opuszczeniu ZK	2	5	4

Liczba osób, które powróciły do środowiska	17	14	23
--	----	----	----

4.10. INFORMACJA DOTYCZĄCA OSÓB UMIESZCZONYCH W DPS

Liczba osób korzystających z opieki instytucjonalnej	2021	2022	2023
Liczba osób skierowanych w danym roku	6	4	5
Liczba osób umieszczonych w dps w danym roku	5	3	5
Liczba osób, skierowanych oczekujących,	1	1	0
Liczba osób przebywających w dps	33	31	32

4.11. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM W ROKU 2022 I 2023 ZE WZGLĘDU NA GŁÓWNE ŹRÓDŁO DOCHODU

L/p	Źródło dochodu	Liczba rodzin w 2022	Liczba rodzin w 2023
1	Emerytura lub renta	109	114
2	Inne niezarobkowe źródła dochody(świadczenia rodzinne)	226	208
3	Praca na własny rachunek	3	1
4	Praca najemna stała	20	25
5	Praca najemna dorywcza	14	14
6	Brak dochodu	59	86
7	Brak danych o dochodzie	45	76
	Razem	476	524

5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

W związku z obowiązkiem wynikającym z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr XXIX/115/2021 Rady Miasta Żagań z dnia 26 marca 2021 r. przyjęto **Gminny Program Wspierania Rodziny w mieście Żagań na lata 2021-2023**

W ramach realizacji Programu Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu zatrudnił 2 asystentów rodziny, którzy w roku 2023 świadczyli wsparcie dla 38 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej. W rodzinach tych było 60 dzieci. W trakcie okresu sprawozdawczego zakończono współpracę z 12 rodzinami, w tym z 1 rodziną zakończono świadczenie usług z uwagi na brak efektów, z 3 rodzinami zakończono współpracę ze względu na realizację celów, z 8 rodzinami zaprzestano świadczenia usług ze względu na zaprzestanie współpracy lub rezygnację, 23 rodziny były zobowiązane do współpracy przez sąd.

W roku 2023 Gmina Żagań o statusie miejskim otrzymała dofinansowanie w ramach **Programu Asystent rodziny-2023**. Dofinansowanie w wysokości 20.042,33zł. Środki finansowe były przeznaczone na wypłatę dodatków do wynagrodzenia dla asystentów rodziny oraz utrzymanie ośrodka.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu współfinansował pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych oraz rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego:

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

L/p	Rodzaj wsparcia	Liczba dzieci 2021	Poniesiony koszt 2021	Liczba dzieci 2022	Poniesiony koszt 2022	Liczba dzieci 2023	Poniesiony koszt 2023
1.	Placówki op.-wy.	16	292114,29	20	450160,63	22	613778,33
3.	Rodziny zastęp.	94	299928,34	84	352682,92	81	455221,74
	Razem	110	592042,63	104	802843,55	103	1069000,07

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2021- 2023

Rodzaj placówki	2021		2022		2023	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin

Placówki opiekuńczo-wychowawcze	3	2	4	3	2	2
Rodziny zastępcze	15	10	18	7	6	5
Razem	18	11	22	10	8	7

Wspierając rodziny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu udzielał pomocy w formie zasiłków: stałych, okresowych, celowych, finansowania dożywienia dzieci w szkole, dofinansowanie do zakupów przyborów szkolnych, udzielania pomocy rodzinom w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi, poradnictwa socjalnego i rodzinnego,

W okresie przedświątecznym pracownicy OPS wzięli udział w kwalifikowaniu dzieci pochodzących z rodzin najuboższych uprawnionych do otrzymania pomocy. Ogółem przygotowano 140 paczek.

6. REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania gminy w zakresie wspierania rodziny dotkniętej przemocą.

Zarządzeniem Nr 295/2023 Burmistrza Miasta Żagań z dnia 23 października 2023 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny. W skład zespołu interdyscyplinarnego weszli przedstawiciele:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu;
- 2) Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żaganiu,
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Żaganiu,
- 4) Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żaganiu;
- 5) 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią Samodzielnego Publicznego ZOZ w Żarach;
- 6) Sądu Rejonowego w Żaganiu,
- 7) Żandarmerii Wojskowej w Żaganiu

W roku 2023, do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ogółem 40 **Niebieskich Kart**. W ramach istniejących procedur Zespół Interdyscyplinarny powołał do każdej wdrożonej Niebieskiej Karty Grupę Diagnostyczno-Pomocową pracującą indywidualnie z daną rodziną nad rozwiązaniem problemu przemocy.

L/p	Liczba rodzin doświadczających przemocy	2023
1	Liczba rodzin objętych wsparciem doświadczających przemocy	50
2	Liczba rodzin objętych wsparciem doświadczających przemocy wychowująca dzieci	25

3	Liczba rodzin objętych wsparciem, w których przemocy doświadczają dzieci	9

L/p		2021	2022	2023
1	Liczba wypełnionych formularzy Niebieskich Kart	34	27	40
	w tym przez:	x	x	x
	OPS		7	8
	Policję		19	28
	Oświatę		1	3
	Ochrona zdrowia	x	x	1
2	Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	138	98	156

W 2023 r. funkcjonował także Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób doznających przemocy domowej. W ramach działalności Punktu zatrudniono psychologa - specjalistę terapii uzależnień który w siedzibie OPS, raz w tygodniu pełnił dyżury w godzinach 16.00-18.00.

	Rodzaj poradnictwa	Liczba osób w roku 2022	Liczba porad w roku 2022	Liczba osób w roku 2023	Liczba porad w roku 2023
1.	Poradnictwo psychologiczne	39	116	48	121

W ramach wsparcia psychologicznego 24 osoby były wspierane w zakresie problemu przeciwdziałania przemocy domowej (85 konsultacji), 10 osób w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień (12 konsultacji), 14 osób w zakresie trudności emocjonalnych lub wychowawczych z dziećmi (24 konsultacje).

7. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU - REALIZACJA PROGRAMÓW

7.1. W roku 2023, po raz czwarty realizowany był **Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2023”**. Środki na realizację Programu pochodziły w 100 % z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Programem objętych było 41 osób niepełnosprawnych, w tym 37 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 3 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 1 dziecko. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu zatrudniał 21 asystentów osób niepełnosprawnych. Ogółem zrealizowano 10615 godzin na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych. Koszt Programu wyniósł 441.142,01, w tym 424.526,19 przeznaczono na wynagrodzenia i pochodne, 8.649,84 na obsługę programu.

7.2. W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu realizował **Program „Opieka wytchnieniowa - edycja 2023 r.”** W ramach Programu objęto wsparciem 11 osób, zatrudniono 10 opiekunów. Koszt Programu wyniósł 92.412,00, w tym: 90.600,00 na realizację zadania, 1812,00 zł. na obsługę Programu.

7.3. W roku 2023 Gmina Żagań o statusie miejskim korzystała z dofinansowania w ramach **Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy-edycja 2023**. W okresie sprawozdawczym ponoszono odpłatność za dwie osoby umieszczone w rodzinnym domu pomocy. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 103.200,00. Pozyskano kwotę w wysokości 19.969,35.

7.4. W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu realizował zadania określone w Ustawie z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu i wypłacał świadczenia w ramach refundacji podatku VAT. W okresie sprawozdawczym wypłacono świadczenia na kwotę 15.468,09 dla 48 rodzin.

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu **wspierał obywateli Ukrainy**, na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Środki finansowe przeznaczone na wsparcie pochodziły z Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy. W latach 2022 i 2023 udzielono wsparcia w formie:

L/p	Rodzaj wsparcia	Liczba osób w roku 2022	Kwota wsparcia w roku 2022	Liczba osób w roku 2023	Kwota wsparcia w roku 2023
1	Posiłki w szkole i w	44	9209,75	0	0,00

	przedszkolu				
2	Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300,00	344	103200,00	20	6000,00
3	Bezpłatna pomoc psychologiczna	9	480,00	0	0
	Razem	x	112889,75	20	6000,00

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z ustawy jw. pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu pełnili nadzór nad 7 opiekunami tymczasowymi ustanowionymi nad małoletnimi obywatelami Ukrainy przybywającymi bez opieki osób dorosłych na terytorium RP.

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w OPS a wynikających z Art. 45 ust. 1-4 Ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W roku 2023 324 rodziny objęte były wsparciem w formie pracy socjalnej. Stanowi to 61,83 % ogółu rodzin korzystających z pomocy. Zawarto 23 kontrakty socjalne mające na celu wzrost aktywności społeczno-zawodowej świadczeniobiorców. Poniższa tabela ukazuje rodzaje pracy socjalnej i obszary działań pracowników socjalnych.

Rodzaj pracy socjalnej w 2023	Liczba rodzin	Liczba usług
Praca socjalna na rzecz zapewnienia niezbędnych warunków materialnych	68	153
Praca socjalna na rzecz zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych	97	301
Praca socjalna na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia	40	99
Praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia	93	268
Praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym	94	404
Praca socjalna na rzecz wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych	25	30
Praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży	71	536

Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny	108	504
Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób zaburzonych psychicznie	24	71
Praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym	38	126
Inne działania	38	58

Nawarstwiający się problemy dnia codziennego powodują, iż ludzie wymagają wsparcia osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana jest w szczególności na osoby samotne, chore, niepełnosprawne, rodziny niepełne, wielodzietne, wykazujące bezradność, w szczególności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wśród usług świadczonych przez pracowników socjalnych do najważniejszych i najczęstszych należą: praca socjalna na rzecz zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia, praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym, praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym. Zauważa się, że usługą bardzo wyczerpującą i angażującą pracowników socjalnych jest praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym.

Rozwiązywanie problemów socjalnych klientów Ośrodka Pomocy Społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Żagania. Do najważniejszych naszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu, Poradnia Zdrowia Psychicznego w Żaganiu, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy Żaganiu, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Żaganiu, Urząd Miasta w Żaganiu, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Żaganiu, Policja, Straż Miejska w Żaganiu, Dom Samotnej Matki Żaganiu, Caritas, Polski Czerwony Krzyż.

W roku 2023 OPS w Żaganiu współpracował z Parafialnymi Zespołami Caritas i uczestniczył w realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021 Plus**. Zadaniem OPS było kwalifikowanie osób potrzebujących i

wydawanie skierowań do otrzymania pomocy rzeczowej w formie żywności. Na terenie miasta Żagania żywność wydawana była w 3 punktach.

1	Liczba wydanych skierowań uprawniających do pomocy żywnościowej	146
2	Liczba osób zakwalifikowanych do pomocy w formie paczek żywnościowych	243

8. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM USŁUG OPIEKUŃCZYCH

8.1. DOM DZIENNEGO POBYTU

Dom Dziennego Pobytu zapewnia osobom w wieku emerytalnym lub o zmniejszonej sprawności psychofizycznej pomoc i udział w aktywnych formach współżycia, stwarzając odpowiednie warunki do wielogodzinnego przebywania w nim. Pierwszeństwo korzystania ze świadczeń Domu mają osoby przebywające w złych warunkach mieszkaniowych oraz osoby znajdujące się w trudnej sytuacji rodzinnej. Dom czynny jest w dni robocze w godz. 09.00 – 14:00. Pobyt w Domu jest bezpłatny. Z działalności DDP korzystało w 2023 roku 26 osób. W 2023 roku w Domu Dziennego Pobytu odbywały się następujące zajęcia, mające na celu uatrakcyjnienie czasu seniorom:

1. Zajęcia plastyczne polegające na tworzeniu ozdób, kartek świątecznych, stroików.
2. Warsztaty florystyczne mające na celu nabycie umiejętności tworzenia kompozycji kwiatowych, stroików i bukietów .
3. Zajęcia czytelnicze, podczas których czytano seniorom opowiadania, wiersze i książki.
4. Zajęcia relaksacyjne, w czasie których pensjonariusze mogli się wyciszyć, zrelaksować, odpocząć słuchając muzyki uspokajającej, odzwierciedlającej odgłosy natury, świergot ptaków. Podczas w/w zajęć czytano seniorom także teksty relaksacyjne.
5. Zajęcia poprawiające kondycję i pracę mózgu, takie jak: gry, kalambury, zagadki słowne i literowe, roszydy, krzyżówki, rebusy, zabawa w dokańczanie wyrazów, wymyślanie jak największej ilości przysłów, zdań, nazw zawodów, układanie wyrazów z ułożonych przypadkowo liter.
6. Zajęcia kulinarne, w czasie których seniorzy wykonywali różnego rodzaju wypieki, wykonywali sałatki owocowe, warzywne, gofry, racuchy, desery, koktajle owocowe.

7. Zajęcia ruchowe – systematyczne zachęcanie do spacerów, urządzenie pikników, grillowania na świeżym powietrzu, taniec przy muzyce. Wyjazdy na grzyby. Ćwiczenia gimnastycznych przy muzyce.

7. Zajęcia muzyczne – śpiewanie piosenek, słuchanie muzyki, organizowanie konkursów muzycznych.

8. Udział w grach świetlicowych - chińczyk, monopol, super pamięć, bierki, bingo, gra w karty, bierki, memory....

Pozostała działalność:

- 20 stycznia 2023 obchodzono Dzień Babci i Dziadka, były wspomnienia i pachnące ciasto domowe.

- 14 lutego 2023 zorganizowano zabawę Walentynkową, były wróżby i wspólna zabawa taneczna.

- W dniu 8 marca 2023 roku w ramach obchodów Dnia Kobiet zorganizowano seniorom z DDP wyjście do kawiarni na kawę i deser.

- W kwietniu 2023 roku na zaproszenie Żagańskiego Pałacu Kultury seniorzy złożyli wizytę w Kawiarence seniora, gdzie odbyły się zajęcia treningu pamięci i koncentracji.

- 15 czerwca 2023 roku seniorzy z Domu Dziennego Pobytu uczestniczyli w uroczystym zakończeniu Roku Akademickiego III Wieku, gdzie odbyła się zabawa taneczna oraz poczęstunek.

- W lipcu 2023 roku zorganizowane były trzy wakacyjne grille.

- W dniu 20 września odbyło się spotkanie seniorów z Żagańską Policją.

Temat spotkania to „Bezpieczny senior”.

- 15 października 2023 roku seniorów z Domu Dziennego Pobytu odwiedziły dzieci z Niepublicznego Przedszkola Chatka Puchatka z repertuarem muzyczno - tanecznym.

- 9 października rozpoczęły się obchody Żagańskiego Tygodnia Seniora w ramach którego, była możliwość gry w kręgle, seniorzy korzystali z basenu. Odbył się grill, dyskoteka oraz warsztaty String Art., które cieszyły się wielkim uznaniem wśród seniorów.

- W dniu 20 listopada 2023 roku odbyło się spotkanie seniorów ze Strażą Pożarną, podczas którego zostały omówione główne zasady bezpieczeństwa osób starszych.

- W dniu 30 listopada 2023 roku zorganizowano dla seniorów Zabawę Andrzejkową. Były tańce, wróżby i poczęstunek.

- 20 grudnia 2023 roku odbyło się spotkanie wigilijne dla seniorów z Domu Dziennego Pobytu.

8.2 USŁUGI OPIEKUŃCZE

W 2023 roku usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez Polski Czerwony Krzyż, Punkt Opieki nad Chorym w Żaganiu.

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 Ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2, w szczególności gdy doszło do nagłego pogorszenia stanu zdrowia lub gdy objęcie osób usługami opiekuńczymi lub specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wynika z konieczności zapewnienia takim osobom odpowiedniej opieki, usługi te mogą być przyznane w trybie pilnym. Z usług opiekuńczych w 2023 roku korzystało ogółem 69 osób. W ciągu roku zmarło 13 osób objętych usługami opiekuńczymi.

W roku 2023 świadczonych było ogółem 12.186 godzin usług opiekuńczych. Koszt świadczonych usług opiekuńczych w 2023 roku to 436.258,80 zł.

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych w 2023 roku wynosił 35,80 zł.

Z bezpłatnych usług opiekuńczych w roku 2023 korzystało 12 osób. Pozostali klienci ponosili stosowną odpłatność, ustaloną w trybie decyzji administracyjnych, zgodnie z Uchwałą Nr XX/35/04 Rady Miasta Żagań z dnia 27 maja 2004 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu pobierania odpłatności wraz ze zmianą (Uchwała nr XL/70/2009 Rady Miasta Żagań z dnia 26 marca 2009 roku). Wartość odpłatności klientów za świadczone usługi opiekuńcze w 2023 roku wynosi 183.272,73

Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, pełniono również dyżury sobotnio – niedzielne oraz świąteczne. Dyżury te organizowane były u 28 osób.

8.3. CENTRUM KOMPLEKSOWEGO WSPARCIA –UL. RYBACKA 39

8.3.1. PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Punkt konsultacyjny przeznaczony jest dla osób z rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, doznających przemocy domowej. W Punkcie Konsultacyjnym zatrudniony jest psycholog. Usługi świadczone są dla mieszkańców miasta Żagań. Korzystanie z usług psychologa w Punkcie jest bezpłatne. Punkt Konsultacyjny funkcjonuje w czwartki w godz.15.00-17.00.

8.3.2. MIESZKANIA READAPTACYJNE

Mieszkania readaptacyjne zostały utworzone przy ul. Rybackiej 39 w Żaganiu. Mieszkania są przeznaczone dla osób i rodzin z terenu Gminy Żagań o statusie miejskim, które potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.

Celem funkcjonowania mieszkań readaptacyjnych jest udzielanie schronienia, zapewnienia bezpieczeństwa oraz wsparcia w codziennym funkcjonowaniu osób starszych i chorych, pozbawionych pomocy ze strony osób bliskich, celem uzdolnienia ich do lepszego radzenia sobie z problemami życia codziennego.

Prawo do zamieszkania w mieszkaniu readaptacyjnym przysługuje osobom, z którymi zawarto umowę użyczenia miejsca w mieszkaniu readaptacyjnym, zawartą przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu lub jego zastępcę.

W 2023 roku funkcjonowały cztery mieszkania readaptacyjne, w których stworzono 12 miejsc pobytu. W 2023 roku mieszkania readaptacyjne zamieszkiwało 25 osób.

8.3.3. OGRZEWALNIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH

Ogrzewalnia dla osób bezdomnych działa w oparciu o art.48a ust.4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (jednolity tekst Dz. U. z 2021 roku, poz.2268 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 roku, poz.896) oraz Zarządzenia nr 54/2022 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 12.11.2020 roku w sprawie uruchomienia Ogrzewalni dla osób bezdomnych z terenu Gminy Żagań o statusie miejskim z późniejszymi zmianami.

Ogrzewalnia dla osób bezdomnych została uruchomiona w dniu 12 listopada 2020 roku, działa w Żaganiu przy ul. Rybackiej 39 i jest prowadzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu.

Ogrzewalnia jest pomieszczeniem wyposażonym w miejsca siedzące, przeznaczonym dla 10 osób bezdomnych, przebywających na terenie miasta Żagań, zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

Ogrzewalnia udziela tymczasowego schronienia osobom, które z powodu braku stałego miejsca pobytu nie mają innej możliwości zabezpieczenia przed zimą i jego skutkami, umożliwiając interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanym pomieszczeniu o temperaturze nie niższej niż 18 °C, w okresie od 1 października do 30 kwietnia przez 7 dni w tygodniu, w godzinach .od 18⁰⁰ do 8⁰⁰.

W 2023 roku ze schronienia w Ogrzewalni dla osób bezdomnych skorzystały 52 osoby podczas 601 pobyków.

8.3.4. WYPOŻYCZANIA MAŁEGO SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO

Wypożyczenia Małego Sprzętu Rehabilitacyjnego oferuje osobom potrzebującym bezpłatne użyczenie kul łokciowych, kul pachowych, balkoników, wózków inwalidzkich, toalet przenośnych i materacy przeciwodleżynowych. W 2023 roku z takiej możliwości skorzystały 34 osoby.

8.3.5. USŁUGI KĄPIELOWE

W miesiącu grudniu 2023 roku uruchomiono punkt, w którym wykonywane są usługi kąpielowe. W ramach tej usługi osoby korzystające z tej usługi otrzymują bezpłatnie szampon do włosów, mydło i ręcznik. Usługi kąpielowe wykonywane są 2 razy w tygodniu (wtorki i czwartki) w godz.9.00-12.00.

8.3.6. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DO SPRAW PRZEMOCY

W Centrum Kompleksowego Wsparcia odbywają się posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, działającego na rzecz osób doznających przemocy, w ramach którego tworzone są grupy diagnostyczno-pomocowe.

8.3.7. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W centrum Kompleksowego Wsparcia odbywają się posiedzenia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zajmującej się opiniowaniem wniosków o leczenie odwykowe oraz wydawaniem postanowień dotyczących sprzedaży alkoholu.

8.3.8. ZŁOTA RĄCZKA

Seniorom, mającym problemy z wykonaniem drobnych napraw sprzętów domowych oferowana jest bezpłatna usługa ich naprawy. Seniorzy ponoszą koszt zakupu wykorzystanych materiałów. W 2023 roku wykonano 5 takich usług.

8.3.9. MAGAZYN RZECZY UŻYWANYCH

W Centrum działa magazyn odzieży używanej, pościeli, koców oraz rzeczy dla dzieci typu wózki dziecięce, łóżeczka i inne.

8.4. STOŁÓWKA

Stołówka działająca w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu zajmuje się sporządzaniem posiłków I- daniowych dla klientów OPS.

Obowiązek zabezpieczania posiłków wynika z art. 48 ust. 4 Ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Posiłki wydawane są w tygodniu w następującym systemie: 3 razy zupa, 3 razy drugie danie. W 2023 roku w stołówce przygotowano 16.979 posiłków I-daniowych. Na niedzielę wydawany jest prowiant w postaci gotowych dań do odgrzania, których w 2023 roku przygotowano 2.756 sztuk.

Dla osób korzystających z posiłków w stołówce OPS wydano 399 paczek, przygotowane na dni świąteczne.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu przygotowywali dania na imprezy zorganizowane w Żagańskim Pałacu, w miesiącu czerwcu 2023 roku dla seniorów, słuchaczy Uniwersytetu III Wieku oraz w październiku 2023 roku na Piknik Seniora, zorganizowany w ramach obchodów Żagańskiego Tygodnia Seniora.

8.5. DOWÓZ UCZNIÓW DO SZKÓŁ

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu realizował usługę dowozu niepełnosprawnych uczniów zamieszkałych na terenie miasta Żagań do szkoły przy Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym w Żaganiu. Z usługi dowozu korzystało 14 uczniów. Realizowano także dowóz 4 dzieci zamieszkujących przy ul. Karliki do Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Żaganiu.

8.6. DOWÓZ POSIŁKÓW DO SZKÓŁ

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu w dni nauki szkolnej realizował usługę dowozu posiłków ze stołówki Publicznej Szkoły Podstawowej nr 4 w Żaganiu dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Żaganiu.

8.7. USŁUGI PRALNICZE

Centrum Usług Opiekuńczych oferujemy swoim klientom możliwość prania odzieży i pościeli. Cena kalkulacyjna tej usługi od stycznia 2023 do marca 2023 wynosiła za pranie z

prasowaniem i krochmaleniem 25,72 oraz 15,25 za pranie bez prasowania i krochmalenia. Od kwietnia do końca 2023 roku cena usługi wynosiła odpowiednio 33,09 i 19,61.

W 2023 roku wykonano 26 usług pralniczych.

8.8. KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych, przyznawana na podstawie Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (j.t. Dz. U. z 2023 roku, poz.2424). Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Poniższa tabela przedstawia szczegóły realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2023 roku:

L.p.	Szczegóły realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2021 roku	Liczba
1.1	Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną	36
1.2	Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny składających się wyłącznie z rodziców	123
1.3	Liczba wniosków o przyznanie duplikatu Karty Dużej Rodziny	6
1.4	Liczba wniosków o uzupełnienie rodziny wielodzietnej	3
1.5	Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla nowego członka rodziny	5
1.6	Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny jako przedłużenie terminu ważności Karty/zmiana danych osobowych	13
2.	Liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny w formie tradycyjnej	365
3.	Liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny w formie elektronicznej	373

9. SZKOLENIA PRACOWNIKÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 R.

	Tematyka szkoleń w roku 2023	Liczba osób
1	Zasilek stały i inne zmiany. Aktualny stan prawny	1+15
2	Usługi sąsiedzkie i usługi wsparcia krótkoterminowego	1+12
3	Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej	1+15

	Tematyka szkoleń w roku 2023	Liczba osób
4	Przeprowadzenie superwizji indywidualnej i grupowej	12
5	Prowadzenie superwizji dla osób pracujących w obszarze przemocy.	9
6	Interwencja wobec dzieci i rodziny współpraca asystenta rodziny i pracownika socjalnego w kontekście zadań ustawowych AR	2
7	Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy	10
8	Organizacja społeczności lokalnej- AR	3
9	Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego podczas wykonywania obowiązków służbowych	12
10	Funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych-dokumentacja- AR	14
11	Przemoc wobec dzieci AR	13
12	Natychmiastowa izolacja sprawcy AR	13
13	Przemoc wobec osób starszych AR	13
14	Dodatek gazowy	1
15	Zmiany w kodeksie pracy, dokumentacja	1
16	Najnowsze zmiany w systemie przeciwdziałania przemocy	1+12
17	Usługi opiekuńcze	13
18	Interwent skuteczny wobec przemocy	2
19	ZFŚS	1
20	Usługi sąsiedzkie	13
21	Normatywy kancelaryjne	1
22	Organizacja i realizacja indywidualnych planów pomocy	2
23	Standard pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym.	1+13

	Tematyka szkoleń w roku 2023	Liczba osób
24	Deinstytucjonalizacja i rozwój usług społecznych - studia. podyplomowe.	1
25	Lokalny rozwój usług społecznych - liderzy deinstytucjonalizacji	1
26	Zarządzanie i organizacja usług społecznych	1
27	Przepisy wprowadzające dodatek gazowy	3

10. POTRZEBY

Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu zadań przedstawionych w sprawozdaniu za 2023 r pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Wymienić należy konieczność z utrzymania mieszkań readaptacyjnych będących w dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej. Mieszkania readaptacyjne służą osobom, w szczególności osobom bezdomnym, których stan zdrowia nie pozwala na umieszczenie w schronisku, jednakże przy wsparciu opiekunki bądź pracownika socjalnego z powodzeniem mogą funkcjonować w środowisku lokalnym bez potrzeby umieszczania w domu pomocy społecznej.

Zasadne jest kontynuowanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób doznających przemocy domowej wraz z cyklicznym poradnictwem psychologicznym oraz poradnictwem prawnym dla klientów pomocy społecznej.

Podkreślić należy trudności związane z zatrudnieniem osób na stanowisku pracownika socjalnego czy też asystenta rodziny. Wynika to z bardzo trudnego charakteru pracy, wysokich wymagań jak również z bardzo niskich płac tych grup zawodowych.

Konieczne jest również zabezpieczenie środków finansowych na szkolenia pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny. Obowiązek organizacji szkoleń dla tych grup zawodowych wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W związku z obserwowaniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, ważną potrzebą **jest rozwój wsparcia w formie usług opiekuńczych, których celem jest zapewnienie pomocy osobom zależnym, jak również, jak najdłuższe utrzymanie tych osób w środowisku zamieszkania z uwagi na bardzo wysokie koszty ponoszone przez gminę za**

pobyt w DPS. Obecnie ze względu na niedofinansowanie wsparcie w formie usług opiekuńczych świadczone jest w ograniczonym zakresie.